

de Band

Yves & Pat

“Wij zijn genadeloos voor elkaar”

“Er is niets zo vernietigend voor vriendschap als *de lieve vrede*”

“Het mooiste zou zijn dat we samen doodgaan, of gewoon blijven leven.” Dixit Klara-presentator en schrijver Pat Donnez (60). Al

37 jaar boezemvriend van journalist en ex-hoofdredacteur Yves Desmet (59). “We houden elkaars geest levend. Zorgen dat we niet stikken in ons bedompte eigen gelijk.” Ze sparen elkaar niet. Nooit.

“Dat zou een belediging voor onze vriendschap zijn. We zien elkaar graag tot op het bot.”

TEKST **LOTTE DEBROUWERE**
FOTO'S
IVAN PUT

Yves Desmet. 23 jaar. Werkloze journalist die bijklust voor de lokale Radio Reflex. Het zijn gemeenteraadsverkiezingen, 1982. Hij komt te weten, nog voor alle andere media, wie de nieuwe burgemeester van Mechelen wordt. Een primeur. Hij heeft potverdorie een primeur te pakken. “Allez, ge hebt vijftien minuten de tijd, daarna zeg ik het aan andere media”, zegt de kersverse burgemeester. Yves holt naar een telefooncel. Met zijn laatste stuk van twintig frank belt hij naar de studio. Naar ene Pat Donnez, die op dat moment een programma heeft met klassieke muziek. “Klassieke muziek en poëzie met een fluwelen stem, in de hoop dat er zo veel mogelijk vrouwelijke luisteraars inbellen”, zegt Desmet daar nu over. “Eigenlijk doet hij dat nu nog. Hopen dat vrouwen bellen. Hij is geen haar veranderd.” Maar goed, de 23-jarige opgewonden Desmet dus: “Hallo Pat? Ja, je kent me niet maar ik werk ook voor de

radio. Ik volg de gemeenteraadsverkiezingen. Groot nieuws. Ik weet wie de nieuwe burgemeester van Mechelen wordt. Kan ik er even tussen komen?” Pat Donnez, 24 jaar. Haalt de schouders op. “Dat kan even wachten want ik heb een plaat opgelegd.”

Desmet lacht als hij eraan terugdenkt. “Die plaat bleek een cellosuite van Bach te zijn. Twintig minuten duurde die. Ik kon mijn oren niet geloven. Werd razend. Riep: *kijk, als je mij niet binnen de tien seconden op antenne zwiert, is dat de laatste plaat die je in je leven opgelegd zal hebben*. Ik schold hem verrot.”

Waarop Donnez schoorvoetend de schuif opende en Desmet zijn ding liet doen. Donnez, nu zestig jaar. “En toch Yves, in het licht der eeuwigheid: who the fuck is die burgemeester in vergelijking met Bach? Die burgemeester had twintig minuten moeten wachten. Sterker zelfs, ik had na die plaat nog een nieuwe cellosui-

te van Bach moeten laten horen. En daarna moeten zeggen: *er is een fait divers te melden, beste luisteraar*.”

Yves knikt. “Juist, Bach blijft, die burgemeester niet. Maar dankzij die burgemeester is onze vriendschap ontstaan.”

Pat: “37 jaar geleden al. 37 jaar. Dat is verschrikkelijk. Ik ga koffiezetten. Yves drinkt trouwens zijn koffie zwart. Zo zwart als zijn geweten.” Pat schaterlacht. Daarna loopt hij mompelend heen en weer. Hij worstelt met het kopje koffie. Het lepeltje. Suiker.

Yves: “Ben je wat zenuwachtig Pat?”

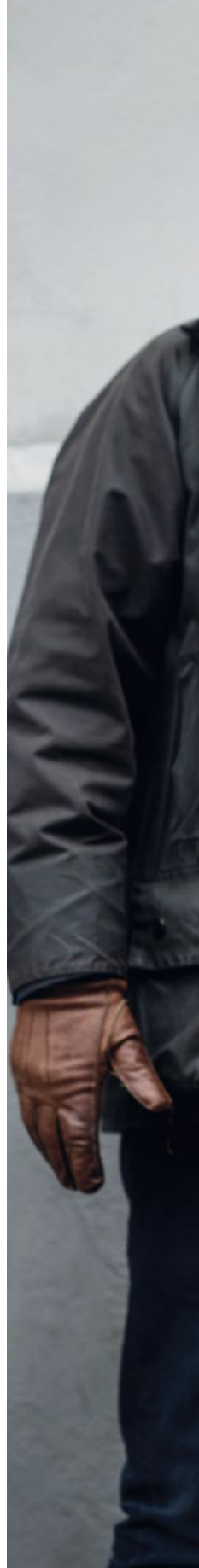
Pat: “Nee, maar het is een hele organisatie, hé Yves.”

Twee mensen in je huis, is dat een hele organisatie?

Pat: “Mensen sowieso. Mensen zijn een hele organisatie.”

Wat vinden deze twee mensen zo fijn aan elkaar?

Yves: “Wij zijn genadeloos voor elkaar. Zeggen alles. *No holding back*. Vindt hij dat ik in een commentaarstuk er totaal naast zit, dan zal hij me dat zeer goed en

“Wij kunnen heel goed samen zwijgen”, zeggen boezemvrienden Yves Desmet en Pat Donnez.

zeer geargumenteerd ineperen. Omgekeerd ook.”

Pat: “Er zijn een paar topics met ont-ploffingsgevaar. Zoals klimaatbeleid, migratiepact, hoofddoeken. We kunnen hartstochtelijk van mening verschillen. Het kan er fel aan toe gaan. Maar we houden ons aan de ongeschreven wet: hoe zeer je ook van mening verschilt, je

blijft aan tafel zitten. Je stapt niet op.”

Yves: “En evenmin zwijg je. Je kan ook zeggen: voor de lieve vrede hou ik mijn mond en het zal wel passeren. Niet dus.”

Pat: “Niets zo vernederend en vernietigend voor vriendschap als *de lieve vrede*. Eigenlijk doe je daar de vriendschap een ontzettend onrecht mee aan. Want dan spaar je elkaar. En dat is huichelen.”

Misschien is dat wel de definitie van vriendschap. Genadeloos zijn zonder dat er brokken van komen.

Yves: “Er is bezorgdheid voor elkaar. Als ik zijn boek lees, dan beeld ik me in dat ik de meest vileine recensent ben. Dan zoek ik waar hij kwetsbaar is. Om hem te beschermen tegen recensenten die schuimbekkend klaarstaan om hem te pakken. Ik las onlangs een interview met Bruno Vanden Broecke en regisseur Raven Ruëll over hun vriendschap. Ze vertelden dat ze een fall-out hebben gehad van vier jaar. Een uit de hand gelopen artistieke discussie. Ik kon alleen maar denken: vier jaar, *what a waste of time*. Pat en ik kunnen ook sterk van mening verschillen, er zijn dingen waar we vlamme ruzie over zouden kunnen hebben, maar ik zou het nooit laten duren. Daarvoor zie ik hem te graag.”

Ik heb me laten vertellen dat Pat zeer kritisch was tegen jouw tweede vrouw.

Yves: “Ik zal het nooit vergeten en zij ook niet. We gingen naar de première van het theaterstuk *Ten oorlog*. In de Vooruit in Gent. Fantastisch stuk. Het duurde van tien uur ’s ochtends tot elf uur ’s avonds. Een marathon die om het anderhalf à twee uur werd onderbroken voor een kleine versnapering. Pat ging in elke pauze naar mijn nieuwe madam. Onderwierp haar aan een derdegraadsverhoor. *En, waarom pak je hem? Weet je het wel zeker? Het is toch niet omdat hij hoofdredacteur van een krant is? Hoe zie jij dat? En je weet toch dat die kinderen heeft?* Als iemand anders dat zou doen, dan had ik die tegen de muur geplakt omdat zoiets heel kwetsend en aanvallend kan overkomen. Maar ik wist dat hij het met de meest oprechte bedoelingen deed. Hij wou echt weten of zijn vriend niet voor een kalverliefde zijn vrouw en kinderen zou laten staan.”

Pat: (*glimlacht*) “Het was scherp. Het zijn momenten waarop je de interviewer in je kan gebruiken.”

En omgekeerd, Yves? Pat heeft verschillende relaties gehad. Worden de dames ook door jou ondervraagd?

Yves: (*aarzelend*) “Euh, ik zeg wel iets, maar hij heeft over het algemeen een vrij goeie smaak. De deernen die hij voorstelt zijn meestal intelligente, leuke en mooie meisjes. Let op het woord *meisjes*. Maar zoals hij zelf zegt: ik ben een monogame hond en hij is dat niet. Correctie: hij is wel monogaam, maar serieel monogaam. »

Yves

“Hij is serieel monogaam. Bijzonder serieel”

Bijzonder serieel. Ach, ik zie het altijd wel even aan en nog voor mijn geduld op is, is er meestal al iemand anders. (*lacht*) Het is toch waar, Pat? Je zegt toch zelf dat je geen relatiemateriaal bent?”

Pat: “Ik ben een deskundige in relatie-onbekwaamheid. Ik hou te veel van vrouwen om ze samen met mij onder één dak te stoppen.”

Yves: “Hij is geen jagend type dat zoveel mogelijk strepen op de kolf van zijn revolver wil hebben. Hij meent het elke keer weer bijzonder goed, maar dan dooft het uit. Hij is iemand die een beetje verliefd is op de verliefdheid. *Rage against the dying of light.*”

Pat, ik zie dat je knipoogt.

Yves: “Omdat ik mijn bek moet houden. Hij is nu al aan het signaleren: *don't go there, enough.* Oké Pat, ik zal er niets meer over zeggen. Ik zal zwijgen.”

Pat: “Wij kunnen heel goed samen zwijgen. Toen we allebei nog rookten, nodigde Yves mij geregeld uit om samen een havannasigaar te degusteren. Zo'n echte Montecristo. Bewaard in een humidior, een sigarenkistje. Voor Yves moet het altijd *comme il faut* zijn. Dan zaten we urenlang die sigaar te roken zonder iets te zeggen. De eerste keer kwam zijn vrouw ongerust binnen omdat ze niets hoorde. Ze dacht dat er iets was gebeurd. Hij heeft me onlangs ontvoerd, naar Cap Gris-Nez en Cap Blanc-Nez. Drie dagen hebben we nauwelijks gepraat. Had je onze gesprekken uitgetikt, dan kwam je niet eens aan een A4'tje.”

Yves: “Ik vind dat zo straf dat jij in je interviews in *Berg en dal* op de radio een stilte durft laten vallen. Dat moet toch heel ongemakkelijk zijn. Het is radio.”

Pat: “Dat is wat ik in mijn boek *Het interview* het methodische zwijgen noem. Ik heb dat geleerd van rechercheurs. Blijkt dat nogal wat criminelen beginnen te bekennen vanaf het moment dat de rechercheur echt zwijgt. Die stilte is zo ongemakkelijk dat ze niet eens doorhebben dat ze bekennen. Op de radio heb je dat ook vaak.”

Pat

“Ik hou te veel van vrouwen om ze samen met mij onder één dak te stoppen”

Yves: “Wat je boek betreft, ik ben een van de mensen die tegen je kloten heeft gestampt opdat je zou gaan publiceren. Je zat verdorie op bergen materiaal, maar had pleinvrees om dat voor de wolven te gooien. Ik zei: *je moet dat doen, overwin dat.*”

Hoe vaak horen jullie elkaar?

Yves: “We hebben geen vriendschap waarin we elke dag iets van elkaar moeten horen. We zien elkaar wekelijks, maar soms gebeurt het dat er een maand over gaat. Zelfs dan zullen we niet bellen. Als er iets is, dan zal hij me wel bellen. Geen nieuws is goed nieuws.”

Jullie credo: een goeie interviewer luistert, luistert en luistert. Is dat ook het credo om een goeie vriend te zijn?

Yves: “Ik denk het wel. Oprecht geïnteresseerd zijn in wat de ander te vertellen heeft. Niet alleen de ander als klankbord gebruiken. Zelfs op onze gezegende leeftijd hebben wij de illusie dat we nog iets van elkaar leren.”

Pat: “Er maakt zich altijd een lichte spanning van ons meester als we elkaar gaan zien. Het is niet vrijblijvend. We moeten toch even op de tippen gaan staan. We houden elkaars geest wakker.”

Yves: “We helpen elkaar om niet te verstarren. Om niet in een soort tunnelvisie te geraken. We zorgen dat er een frisse wind door het huis waait. Dat we niet blijven zitten in ons bedompte eigen gelijk. Dat is heel belangrijk. Zeker als je ouder wordt.”

Als de dood komt, mag de ene dan spreken op de ander zijn begrafenis?

Pat: “Absoluut. Maar het mooiste zou zijn dat we samen doodgaan. Of beter nog, gewoon blijven leven.”

Yves: “Ik heb op de begrafenis van zijn papa iets voorgelezen van Hooglied uit de Bijbel. Een fragment over liefde.”

Pat: “Op de begrafenis van jouw papa was ik een soort ceremoniemeester. Eigenlijk zijn we daar goed in, in begrafenisteksten schrijven en uitvaarten organiseren. Dat hebben we al voor vrienden gedaan. We zijn allebei namelijk zwaar teleurgesteld in de doorsnee begrafenis vandaag. Of dat nu in een kerk is of in een hedendaags Auschwitz, want zo zien crematoria er nu uit. Vaak vinden we het zo onpersoonlijk. Denken we: zo haal je een hond niet door een aars. Verschrikkelijk. Zelfs mensen die voor hun dood hielden van het woord, slagen er post mortem niet in om iemand te vinden die dat een beetje fatsoenlijk doet.”

Yves: “We zouden uitstekende uitvaartbegeleiders zijn. Zullen we dat doen na ons pensioen?”

Pat: “Nee Yves, dat gaan we niet doen. Nog een kopje koffie?”

Yves: “Nog een kopje koffie dan.” ■